

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
PSICOPATOLOGIA

Coordinació: ALUJA FABREGAT, ANTON

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSICOPATOLOGIA			
Codi	102946			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Psicologia (R 2016)	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	2	1	
Coordinació	ALUJA FABREGAT, ANTON			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALUJA FABREGAT, ANTON	anton.aluja@udl.cat	7,8	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura de Psicopatologia està estretament relacionada amb altres assignatures del pla d'estudis com ara, Diversitat humana, personalitat i psicopatologia, Psicologia de la Personalitat, Psicologia diferencial, Avaluació i tractament en l'àmbit clínic, i Avaluació i diagnòstic psicològic. D'altra banda, els coneixements previs aportats Estructura i Funcionament del Sistema Nerviós, Bases biològiques de la Conducta i Processos Psicològics bàsics ens donaran eines per entendre les hipòtesis etiològiques i són de gran rellevància ja que recullen la perspectiva de la normalitat, perspectiva que caldrà tenir molt en compte per a l'abordatge de l'anormalitat psicològica.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Proporcionar els conceptes bàsics i la terminologia específica de la matèria.
2. Subministrar unes bases de la Psicopatologia General tant d'una perspectiva clínica com des d'una perspectiva experimental.
3. Senyalar les vies de connexió existents entre els coneixements derivats de la Psicologia (teories, models i resultats) i de la Psicopatologia.
4. Iniciar als alumnes en el coneixement dels quadres clínics més importants de la Psicopatologia.
5. Indicar les línies bàsiques de recerca més actuals en els diferents temes tractats.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Comprendre el concepte d'anormalitat.

Conèixer les característiques de la conducta anormal.

Entendre l'objectiu de la psicopatologia i comprendre el seus fonaments científics.

Reconèixer les tècniques de recollida d'informació en psicopatologia.

Estudiar la classificació del DSM.

Definir les característiques dels diferents trastorns i saber fer el diagnòstic diferencial entre les distintes patologies.

Seleccionar les dades més rellevants d'una història clínica i identificar les patologies d'estudi.

Saber buscar informació, analitzar-la críticament i incorporar-la a un cos de coneixements integrat.

Distingir les diferents aportacions teòriques i metodològiques.

Mantenir una actitud de curiositat científica, així com abordar amb eficàcia la lectura i comentari crític dels textos relacionats amb la matèria.

Saber compartir i exposar els propis coneixements sobre la matèria.

Saber escoltar, comprendre i valorar les aportacions dels companys.

Competències

CB2 Aplicar els coneixements al treball o vocació d'una forma professional i posseir les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de l'àrea d'estudi.

CB3 Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica

CB4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CG1 Desenvolupar la capacitat d'adaptació a noves situacions i resoldre problemes de manera efectiva.

CG2 Desenvolupar la capacitat per treballar en equips multidisciplinaris i col·laborar de manera eficient amb altres professionals.

CG3 Mostrar habilitats per a les relacions interpersonals.

CG5 Demostrar capacitat crítica per prendre decisions pertinents.

CG6 Reflexionar sobre les pròpies limitacions de manera autocrítica i contemplar la possibilitat de sol·licitar col·laboracions interdisciplinàries.

CG7 Actuar amb creativitat, cultura d'investigació i de comunicació professional .

CG8 Identificar i avaluar les pròpies competències, habilitats i coneixements d'acord els estàndards de la professió.

CG9 Reconèixer la diversitat com element estructural de l'ésser humà a la vegada que es reconegui, compregui i respecti la complexitat cultural de la societat actual.

CE1 Identificar i analitzar les característiques i les necessitats de les persones, grups i organitzacions, així com dels contextos rellevants per al servei que es sol·licita.

CE2 Planificar l'avaluació dels programes i/o intervencions psicològiques i seleccionar els indicadors i tècniques adequades.

CE3 Aplicar les tècniques de recollida d'informació i obtenir dades rellevants per a l'avaluació dels programes i/o intervencions psicològiques.

CE4 Analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació psicològica.

CE5 Dissenyar i aplicar una estratègia/pla d'intervenció psicològica, en funció dels contextos o serveis sol·licitats.

CE6 Respondre i actuar de forma adequada i professional, considerant les actituds i valors de la professió, així com el seu codi ètic i deontològic en tots i cadascun dels processos d'intervenció.

CE7 Proporcionar informació als usuaris i establir una relació interpersonal adequada, considerant els diferents contextos de relació professional.

CE8 Elaborar informes tècnics, orals i escrits, dels resultats del procés d'avaluació, de la investigació o dels serveis demandats, respectant el compromís ètic que exigeix la difusió de coneixement psicològic.

CE9 Utilitzar les diferents fonts documentals en psicologia, mostrar un domini de les estratègies necessàries per accedir a la informació i valorar la necessitat d'actualització documental.

CE10 Gestionar, analitzar i interpretar dades en els marcs dels coneixements disciplinaris propis dels diferents àmbits de la psicologia.

CE11 Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció, aplicació i interpretació dels resultats derivats dels

diferents mètodes d'investigació psicològica.

CE12 Difondre el coneixement derivat de les revisions teòriques i dels resultats de la investigació psicològica.

CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita en català i castellà.

CT3 Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació.

CT5 Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc I. La semiologia i nosologia.

TEMA 1. Psicopatologia: concepte i classificació.

TEMA 2. La consciència, orientació i l'atenció.

TEMA 3. La memòria i la senso-percepció.

TEMA 4. El llenguatge, afectivitat i pensament.

Bloc II. Psicopatologia infanto-juvenil.

TEMA 5. Retard mental.

TEMA 6. Trastorns generalitzats del desenvolupament.

TEMA 7. Trastorns per dèficit d'atenció i de la conducta.

TEMA 8. Trastorns de la conducta alimentària.

Bloc III. Psicopatologia d'adults

TEMA 9: Trastorns de personalitat y de la conducta sexual

TEMA 10. Trastorns d'ansietat

TEMA 11. Trastorns de l'estat d'ànim.

TEMA 12. Les esquizofrènies.

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats formatives

Les activitats formatives que es realitzaran seran las següents:

1. Classe teòrica presencial.

2. Classe pràctica / seminari / tallers (2 grups).
3. Elaboració de treballs individuals i en grup.
4. Tutories en grup, presencials o virtuals.

Distribució de crèdits ECTS en hores de treball de l'alumnat:

Presencial (40%) = 60 hores

Classes teòriques (60%) = 36 hores

Pràctiques d'aula o aula en grup mitjà (40%) = 24 hores (x grup)

No Presencial (60%) = 90 hores

Estudi de continguts teòrics i pràctics (44%) = 40 hores

Lectures de textos, estudi de casos, visualització de vídeos i elaboració d'altres tasques i documents (20%) = 20 hores

Tutories personalitzades o en grup (12%) = 10 hores

Cerca d'informació, lectura ampliada, preparació d'exàmens, proves i activitats, autoorganització del material (22%) = 20 hores

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SESSIÓ	MODALITAT (P/NP)	DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	RECOMANACIONS
1:	P	Presentació de l'assignatura i els professors	Tots	Presentació de l'assignatura i els professors, especificar continguts i metodologia	Atenció, comprensió	
2 a 5:	P	Temes 1	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari
6:	P	pràctica	Tots	Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article,..)	Participar en la tasca i en el debat, aplicar els coneixements teòrics.	Lectura de material complementari
7:	P	Tema 2	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari

SESSIÓ	MODALITAT (P/NP)	DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	RECOMANACIONS
8:	P	pràctica	Tots	Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article,..)	Participar en la tasca i en el debat, aplicar els coneixements teòrics.	Lectura de material complementari
9 a 10:	P	Temes 3	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari
11:	P	pràctica	Tots	Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article,..)	Participar en la tasca i en el debat, aplicar els coneixements teòrics.	Lectura de material complementari
12:	P	Tema 4	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari
13:	P	AVALUACIÓ	Tots	Confecció i correcció de les proves d'avaluació	Realització de la prova	Estudi el contingut teòric
14:	P	pràctica	Tots	Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article,..)	Participar en la tasca i en el debat, aplicar els coneixements teòrics.	Lectura de material complementari
15:	P	Tutoria - 1	Tots	Avaluació competències	Exposició coneixements, dubtes i preguntes	Compressió competències i continguts
16:	P	Tema 5	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari
17:	P	pràctica	Tots	Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article,..)	Participar en la tasca i en el debat, aplicar els coneixements teòrics.	Lectura de material complementari
18:	P	Tema 6	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari

SESSIÓ	MODALITAT (P/NP)	DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	RECOMANACIONS
19:	P	pràctica	Tots	Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article,..)	Participar en la tasca i en el debat, aplicar els coneixements teòrics.	Lectura de material complementari
20 a 21:	P	Temes 7-8	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari
22:	P	pràctica	Tots	Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article,..)	Participar en la tasca i en el debat, aplicar els coneixements teòrics.	Lectura de material complementari
23:	P	AVALUACIÓ	Tots	Confecció i correcció de les proves d'avaluació	Realització de la prova	Estudi el contingut teòric
24:	P	Tema 9:	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari
25:	P	Tema 10	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari
26:	P	pràctica	Tots	Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article,..)	Participar en la tasca i en el debat, aplicar els coneixements teòrics.	Lectura de material complementari
27:	P	Tema 11	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari
28:	P	pràctica	Tots	Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article,..)	Participar en la tasca i en el debat, aplicar els coneixements teòrics.	Lectura de material complementari
29:	P	Tema 12	Tots	Sessió magistral	Atenció, comprensió, participació i estudi.	Lectura de material complementari

SESSIÓ	MODALITAT (P/NP)	DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	RECOMANACIONS
30:	P	pràctica	Tots	Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article,..)	Participar en la tasca i en el debat, aplicar els coneixements teòrics.	Lectura de material complementari
31:	P	AVALUACIÓ	Tots	Confecció i correcció de les proves d'avaluació	Realització de la prova	Estudi el contingut teòric
Treball	NP		Tots	Plantejar un problema global que impliqui les diferents competències	Preparar i presentar el fruit de la tasca realitzada	
Avaluació	<p style="text-align: center;">Temari: Contingut teòric: 80% (tres proves elecció múltiple) Treball de recerca: 15% Treballs Individuals de pràctiques: 10%</p>					

Sistema d'avaluació

L'avaluació de les activitats formatives "no presencials" (per raons del COVID-19) es farà mitjançant:

- Tres avaluacions parcials presencials en format de Prova d'Elecció Múltiple (PEM) sobre el contingut dels tres blocs teòrics de l'assignatura (75% del total).
- Una avaluació del contingut de les pràctiques que suposa un 25% del total (TP1 i TP2).
- El TP1 (15 punts) consisteix en un treball de camp sobre trastorns de la personalitat, anàlisi de dades i informe final. Si l'alumne proporciona dades errònies o diferents de les que hi hagi en els qüestionaris per el treball del TP-1 pot significar la pèrdua de punts en funció de la gravetat dels errors o mancances. Si el fet fos molt greu es pot arribar a perdre els 15 punts.
- El TP2 (10 punts) consisteix en el coneixement i interpretació de dos tests sobre psicopatologia.
- Per poder optar al 25% de la puntuació de les pràctiques cal demostrar l'assistència al 80% de les activitats. Les pràctiques seran presencials a un aula que disposi d'ordinadors personals. En l'actual situació de COVID es registrarà la presencialitat a través del SAKAI on el registra el nom de l'alumne assistent i el temps de connexió.

La qualificació final és la suma de totes les avaluacions realitzades. Si un alumne es presenta a alguna de les diferents avaluacions i a altres no, aquestes es computaran com zero punts, ja que la nota final és el còmput de totes les evidències avaluable.

La superació de l'assignatura requereix el 50% de la suma de totes les avaluacions realitzades (5.00).

No es realitzarà cap avaluació de recuperació per no superar el 30% cap d'elles.

A partir del curs 2021/22, s'aplicarà la qualificació de "no presentat" en totes les assignatures dels diferents graus i màsters de la FEPTS sempre que l'alumne hagi realitzat un percentatge de menys del 30% de les activitats d'avaluació de l'assignatura.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

En els casos excepcionals que comptin amb el vist i plau de la Comissió d'Estudis del centre responsable de l'ensenyament del grau, l'avaluació alternativa constarà de una prova teòrica que inclogui els tres blocs (12 temes) (70%) i les pràctiques presencials (30%). El temps i extensió de l'avaluació serà similar al que utilitzen els alumnes

presencials de avaluació contínua.

Tal con indica la Normativa d'Avaluació i Qualificació de la Docència en els Graus i Màster de la UdL en l'article 1.5 sobre avaluació alternativa, punt 2, plana 7: "*Si la naturalesa de l'assignatura ho demana, serà requisit indispensable per tenir l'opció d'avaluació única l'assistència a determinades activitats presencials (pràctiques, rotatoris, sortides de camp, seminaris, etc.) en les dates establertes, activitats que hauran d'especificar-se en la guia docent. Aquest dret no pot comportar discriminació respecte a l'avaluació contínua en relació amb la qualificació màxima que es pugui obtenir en aquella assignatura.*" Per tant les pràctiques seran obligatòries i presencials per aquest alumnes al igual que el que facin avaluació contínua. La no realització de les pràctiques suposa la pèrdua del 25% de la nota final.

RECOMANACIONS

L'assignatura de Psicopatologia està estretament relacionada amb altres assignatures del pla d'estudis com ara Psicologia de la Personalitat, Psicologia Diferencial, Estadística, Psicomètria, Avaluació i Diagnòstic Psicològic, Estructura i Funcionament del Sistema Nerviós, Bases biològiques de la Conducta i Processos Psicològics Bàsics. Haver cursat o està cursant aquestes assignatures proporcionarà una millor comprensió de l'assignatura. Es recomana que l'alumne tingui nocions bàsiques d'estadística.

RELACIONS ALUMNE-PROFESSOR I TUTORIES

Els alumnes eligiran un delegat que representa las estudiants. Qualsevol proposta, suggeriment o queixa que afecti a tota la classe es canalitzarà a través del delegat (no individualment). Per a consultes individuals que afectin només un alumne s'ha de demanar tutoria dintre dels horaris establerts. S'anima als alumnes a fer ús de les tutories per consultes relacionades amb la matèria o situacions personals. Es recorda que l'assistència als dies i horaris d'exàmens i dates d'entrega de treballs és obligatòria. Només s'acceptaran les excepcions que marca la Guia d'Avaluació docent per sol.licitar avaluacions fora dels horaris establerts i anunciats el primer dia de classe i al Web de l'assignatura (www.petra-udl.com).

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

AMERICAN PSYCHIATRIC ASSOCIATION (2001). Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales. Texto Revisado. (4 edición revisada) DSM-IV-TR. Barcelona: Toray-Mason.

AMERICAN PSYCHIATRIC ASSOCIATION (2013). Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales. Texto Revisado. (5 edición) DSM-5. Editoriasl Médica Panamericana.

BELLOCH, A., SANDÍN, B. y RAMOS, F. (2008). Manual de Psicopatología (2 vols.) Madrid: McGraw-Hill. (1ª edición 1995)

EGUÍLUZ, I. i SEGARRA, R. (2005). Introducción a la Psicopatología. Barcelona: Grupo Ars XXI de Comunicación, S. L. ISBN 84-9751-064-X.

VALLEJO RUILOBA, J. (2011) Introducción a la Psicopatología y Psiquiatría. Barcelona: Masson (7ª edic.).

Bibliografia complementària

BARLOW, David H. y DURAND, V. Mark (2001): Psicología Anormal. Un enfoque integral. Thomson: Madrid.

BUTCHER, James N., MINEKA, Susan i HOOLY, Jill M. (2007). Psicología clínica (12ª ed.). Madrid: Pearson. (Publicación original 2004).

BUELA-CASAL, Gualberto; CABALLO, Vicente y CARROBLES, José A. (2002): Manual de psicopatología y trastornos psiquiátricos. Siglo XXI: Madrid.

BUENDÍA, José (Ed.) (1996): Psicopatología en niños y adolescentes. Pirámide: Madrid.

OLLENDICK, Thomas H. i HERSEN, Michael (1999): Psicopatología infantil. Martínez-Roca: Barcelona.

SARASON, Irwin G. i SARASON, Barbara R. (2006). Psicopatología: El problema de la conducta desadaptada (11ª ed.), Pearson: México.

VALIENTE, Rosa M.; SANDÍN, Bonifacio i CHOROT, Paloma (2003): Miedos en la infancia y la adolescencia. UNED: Madrid.

SPITZER, Robert L.; GRIBBON, Miriam; SKODOL, Andren E.; WILLIAMS, J.B.W. i FIRST, M. B. (1996): Libro de casos del DSM-IV. Masson: Barcelona.

Bibliografia en anglès

A l'abordar cada tema el professor podrà facilitar articles, actualitzacions i revisions sobre el tema proposat en llengua anglesa.